

On-line psychoedukace a psychoterapie u obsedantně-kompulzivní poruchy: přehledový článek

MUDr. Jan Pásztor^{1,2}, prof. MUDr. Ján Praško, Ph.D.¹⁻⁴, MUDr. Jakub Vaněk, Ph.D.⁵, MUDr. Jozef Višňovský², doc. PhDr. PaedDr. Marta Zaťková, PhD.³, PhDr. Miloš Šlepecký, CSc.², prof. PhDr. Tomáš Sollár, PhD.³, MUDr. Vlastimil Nesnídal²

¹Centrum duševní rehabilitace, Jessenia, Rehabilitační nemocnice Beroun

²Klinika psychiatrie, Fakultní nemocnice Olomouc, Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

³Katedra psychologických vied, Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Slovensko

⁴Katedra psychoterapie, IPVZ Praha

⁵Beskydské centrum duševního zdraví, Nemocnice Frýdek-Místek

Cíl: Cílem tohoto přehledového článku je popsat základní charakteristiky a účinnost internetové psychoedukace a psychoterapie u obsedantně-kompulzivní poruchy (OCD). Zaměřujeme se na různé formy internetové terapie, včetně kognitivně-behaviorální terapie (KBT), terapie přijetí a odhodlání (ACT) a mindfulness.

Metody: Pro tento přehled byly vybrány relevantní studie publikované v letech 2010 až 2024. Byly zahrnuty randomizované kontrolované studie, metaanalýzy a systematické přehledy, které sledovaly účinnost internetové psychoedukace a psychoterapie u pacientů s OCD. Data byla analyzována s ohledem na účinnost, dostupnost a nákladovou efektivitu těchto intervencí.

Výsledky: Výsledky ukazují, že online psychoedukace a psychoterapie jsou účinné při snižování symptomů OCD. KBT vedená terapeutem on-line vykazuje srovnatelnou účinnost s tradiční psychoterapií tváří v tvář. Digitální intervence navíc zvyšují přístup k léčbě pro pacienty, kteří by je jinak neměli možnost podstoupit kvůli geografickým nebo finančním bariérám. Studie také naznačují, že tato forma péče může být nákladově efektivní a vést k dlouhodobému zlepšení příznaků.

Závěr: On-line psychoedukace a psychoterapie představují slibnou alternativu k tradičním formám psychoterapie u OCD. Tyto metody zvyšují dostupnost péče, ale také poskytují účinnou a nákladově efektivní možnost pro pacienty s OCD. Další výzkum by měl být zaměřen na identifikaci prediktorů úspěšnosti digitálních programů a na dlouhodobé sledování účinnosti těchto intervencí.

Klíčová slova: obsedantně-kompulzivní porucha (OCD), kognitivně-behaviorální terapie (KBT), on-line psychoedukace, psychoterapie on-line, řízená svépomoc, telemedicína.

Internet psychoeducation and psychotherapy for obsessive-compulsive disorder – review

Objective: The aim of this review article is to describe the effectiveness and accessibility of internet-based psychoeducation and psychotherapy for obsessive-compulsive disorder (OCD). The focus is on various forms of internet therapy, including cognitive behavioral therapy (CBT), acceptance and commitment therapy (ACT), and mindfulness techniques.

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: Psychiatr. praxi. 2025;26(2):101-106

<https://doi.org/10.36290/psy.2025.018>

Článek přijat redakcí: 7. 12. 2024

Článek přijat k tisku: 27. 1. 2025

MUDr. Jan Pásztor

pasztorj@email.cz